Ч 276 (775). Львів, четвер дня 6. грудня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В зайнятих теріторіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	24 — К.
„ півроку	12 — „
„ чвертьроку	4 — „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:	
На рік	32 — К.
„ півроку	16 — „
„ чвертьроку	8 — „
„ місяць	2·70 „

За границю:	
В Німеччині	37 мар
В Америці	11 дол.
В инших державах	54 фр

Цінна сповідь, схиблена анальоґія та рецедива в оптимізм.

Останне число „Вістника Союза визволеня України“ з дня 2-го грудня 1917 р. приносить нам під заголовком „Ясний день в австрійськім парляменті“ статю Володимира Темницького про дебату, викликану запитом дра Петрушевича, Станека, дра Корошеца й дра Адлера в справі будованя Польщі та прилученя до неї Галичини.

П. В. Темницький пише:

„Ми все заступали ту гадку, що українському народови нема чого надіяти ся від дипльоматів і офіціяльних політиків держави. У тих панів для нас лише гарні слова на устах і обіцянки сиплять ся, як з рукава, але дійсно вони все підуть туди, куди пхає їх сила обєктивних обставин, і рішать кожду справу так, як сього вимагає сильнійший від нас, наш противник, а не як вимагалаб правда, справедливість і інтереси нашого народу.

„Сумних доказів на сю правду назбиралась ціла купа в нашім політичнім житю ще в довоєнних часах. І була пора в нашій галицькій політиці, що й наш загал і наші політичні провідники витягнули були з тих доказів науку. А ся наука говорить: лише власними силами й правдиво демократичною політикою, опертою на найширших масах народу, можемо щось осягнути. Дипльоматизуване, таємні договори й ще більше таємні обіцянки і запевнення офіціяльних державників — се не тільки пуста забавка, що не приносить ніяких успіхів, але й наскрізь відємна та шкідна робота. Саме тим шкідна, що народну політику зводить на бездоріжя, ще не пожиткує енерґії мас, що маси присипляє і відводить їх від активности, від боротьби, вколисує їх надіями на ласку з гори.

„Та ся пора демократичного пориву коротко тревала, минула ся разом з рільними страйками та з аґітацією за виборчу реформу до парляменту. Вже в довоєнних часах проста лінія демократичної масової політики скривилась на круті стежки дипльоматизуваня і забіганя ласки у сильних, як не сього міра, то австр. офіціяльної політики.

„Воєнні часи до решти поломили просту лінію на дрібні кусочки; ясний шлях демократичної політики поріс будяками! Ми чомусь вмовили в себе, що саме війна наверне державних дипльоматів і офіціяльних політиків на путь праведних; ми чомусь повірили, що власне війна, котра саме галицьких Українців найбільше розбила й ослабила під кождим оглядом, що саме ся війна, ще довго до російської революції, видвигнула нас із забутя та нехтованя та зробила предметом любови, вдячности і прихильности в офіціяльних кругах.

„Слідом за сею манією, на яку захорували наші політики Австро-Угорщини, почало ся у нас будувати цілу нашу будучність на добрій волі й обіцюючих словах міністрів.

„Вступивши раз на похилу площу, наша політика котила ся в низ стрімголов. Законом політичної мудрости стало: переконувати вимовними словами і довжезними меморандами державних мужів про українську вірність, льояльність, про заслуги Українців для держави, про нашу вагу та значіне для неї. Щоб усі ті наші заслугуючі на „вдячність“ і „нагороду“ прикмети виступили ще в яркійшім світлі, ми пильно добували темні краски в таборі наших політичних суперників — що правда, спровоковані вими — й, розложивши, як слід, світла і тіни між нами та вими, ми кликали в сторону високого правительства: дивіть, які ми, а які вони, певні, що високе правительство можна переконати й що воно приголубить нас.

„Якась паморока зайшла була на нас, ми не бачили світа в його дійснім правдивім світлі, але в тім, яке вмовили в себе, або дали вмовити в себе. Ми повірили, що державні керманичі вже навернули ся, що вдячність скрушила їх серця, що ось-ось жде нас заслужена нагорода. Ся віра в ласку й прихильність міністрів, се уважане правительства за жерело всіх майбутніх благодатий для нас стали ся таким певником, що демократичний орґан, галицько-української демократичної партії зважив ся на статю, яка нехтовала значіне і пожиток парляментаризму, завертаючи побожно очі в сторону „освіченого та справедливого“ абсолютизму ери ґр. Штірка.

„Блиск вистрілу Фрідріха Адлера розігнав сю злуду. Ціла Австрія вступила в нову епоху політичного житя, а за нею і ми собі почали шкандибати. Та милиці, на яких ми в часах Штірка ходили, не зважуючи ся ніраз стати на прості ноги, волічуть ся і далі за нами і є, як звичайно — милиці — [illegible] — спинюють рішучий відважний хід. Се називає ся: не палити мостів за собою! Наша політика не увійшла ще на нові шляхи, але зістала вже втягнена на них більше мимовільно, ніж свідомо. Вона все ще на роздоріжю — одною ногою скаче по давних витоптаних стежках — другою штильгукає, підбігаючи за походом австрійської демократії. Ся саме двоїстість допомогла до того, що сніп ясного світла вдер ся в закамарки й освітлив дорогу, куди нам йти.

„В політичних віденських кругах блукали з кінцем жовтня і з початком падолиста глухі вісти, що австрійська дипльоматія задумала приступити до остаточної розвязки польської справи й хоче так її розвязати, що на ново повстане самостійна польська держава, цісар Карло вложить на голову корону польського короля, а в нагороду за се „відступить“ Польщі цілу Галичину.

„Затрівожена тим Українська Парляментарна Репрезентація вибрала ся в хороми австрійсько-угорського міністра справ заграничних просити вияснення. Розуміє ся, ґраф Чернін не поліз в кишеню за словами, противно розсипав їх, як блискучі перли, перед українськими послами, а що слово — то гарна обіцянка, а що друге — то урочисте запевнене! Кінець кінців: будьте супокійні! Ваш народ, що все був вірний і льояльний, що тільки витерпів у сій війні, що дав такі блискучі докази пожертвованя, привязаня, хоробрости і т. д., жде в нагороду краща будучність. Ми памятаємо про вас і хочемо для вас все зробити, але мусимо ждати, чим скінчить ся війна, бо тепер, ще не пора вирівнювати кривду, яка вам безперечно діяла ся. Під час війни не можливо переводити великі реформи, розвязати далекойдучі питаня. Будьте терпеливі й не турбуйте ся та не тривожте ся. — Такі слова ґрафа Черніна поділали ніби олива на розбурхані морські філі, ніби цілющий бальсам на розятрену рану, ніби ранішня заграва, що віщує прихід ясного сонячного дня.

„Та — ще не прошуміла в ухах наших послів чарівна музика многообіцюючих слів австрійсько-угорського міністра заграничних справ, як ґраф Чернін поїхав до Берлина на коронну раду, а відти ґазети принесли вістку, що саме на тій раді Німеччина згодила ся на „австрійський плян“ створеня самостійної Польщі, прилученя до неї Галичини та проголошеня цісаря Карла польським королем, за се Німеччина має прилучити до себе Литву й Курляндію. Сеї ґазетні вістки впали на нашу Парляментарну Репрезентацію, як грім з ясного неба. Як то? Атже три дні тому ґраф Чернін запевняв успокоював й обіцював! Де ж його слово? Де приречення? І Парляментарна Репрезентація найшла ся в такім самім положеню, як в осени 1916 р. Загальна Укр. Рада по проголошеню відомого акту з 4. падолиста.

„Можна би тут зробити докір Парляментарній Репрезентації, питаючи: чому, маючи сумний посвід з 1916-го року, пішла тими самими шляхами, що Загальна Українська Рада? Докір був би тим більше справедливий, що за часів Загальної Укр. Ради не було парляменту, а тепер від червня 1917-го р. маємо чейже парлямент.

„Та нехай там! Під ударом заведених надій Парляментарна Репрезентація і так нагадала собі, що є парлямент, стверджуючи правдивість пословиці: як трівога, то до Бога. Може се буде дороговказом на будучність, що демократичним послам простійша й коротша дорога та достойнійший хід перед форум парляменту, ніж у блескучі сальони австро-угорського міністра. Може призадумають ся наші політики, чи не ліпше було ще перед їздою ґрафа Черніна до Берліна йти зі своїми запитами та домаганем вияснень — в людову палату на Франценсрінґу, ніж в міністеріяльні хороми на Бальпляцу?

Та якби там не було, мусимо ствердити: дуже добре стало ся, що дня 9-го падолиста Українська Парляментарна Репрезентація заапелювала до австрійської демократії. Австрійська демократія щиро прийняла апель і відізвала ся одним хором за українським народом, — стала одною лавою в обороні загрожених його прав“.

Переказавши дальше в головних зарисах зміст згаданих запитів, перебіг дебати та відповідь міністра, п. В. Темницький додає такі уваги, котрі подаємо отсе пропускаючи неесенціональні місця:

Що там в Берліні на коронній раді під покривалом таємної дипльоматії раджено й ухвалено — годі нам знати, а губити ся в здогадах — шкода заходу й часу. Нам вистане, що під впливом парляменту, під впливом голосу представників народніх мас правительство дало заяву, котра успокоює Українців лише настільки, що не будуть заскочені довершеним фактом. А се вже дуже богато значить. Друге успокоєне дав Українцям парлямент. Показало ся, що за нами стоїть австрійська демократія без огляду на її національність, тільки — розуміє ся — з сумною і ганебною виімкою польської т. зв. демократії, навіть т. зв. польської соціялдемократії! Се не тільки успокоєнє, але й дороговказ для нашої політики: Тільки демократичними шляхами! Тільки в злуці з австрійською демократією!

„Українці будуть питані, бажаня Українців найдуть послух і будуть мати вагу. Розуміє ся, таку вагу, скільки заважить сила Українців, такий послух, який буде український голос, чи загальний і чи на відповіднім місці! Се мусимо собі затямити та взяти до серця слова посла Зайця: з вкладом цілої енерґії, з вкладом цілої праці за незалежність, за волю, — але з холодною розвагою зрілої політики!

Для цілого людства сей день був ясний тому, бо демократична думка самоозначеня народів віднесла знамениту та знаменну побіду над таємною дипльоматією, що на щастє пережила вже свої часи.

* * *

Виводи п. В. Темницького є безперечно замітні й у своїй першій части, де характеризує „памороку“, в яку попали були провідники Загальної Української Ради (між якими був і сам автор), — і незвичайно вірні.

Ся цінна сповідь п. В. Темницького вказує, що він не належить до тих, котрих історія нічого не годна навчити й се безперечно його добра та симпатична прикмета. На таку авто-

При новій зміні місяця просимо вирівнати залеглости і відновити предплату!

критику не всякий здобув би ся, а факт, що вона появила ся, є проявою дуже додатного звороту в політичних думках наших людий.

Коли одначе п. В. Темницький хоче опісля У. П. Репрезентацію втягнути на одну дошку з Загальною Українською Радою, то анальоґія виходить натягнена та лишена того, що зветь ся tertium comparationis. Ми розуміємо психольоґічні мотиви, що зоставляють п. В. Темницького розумовати по формулі: „Президія Заг. Укр. Ради, а в ній і я були запаморочені, але від сеї „памороки“ не цілком ще увільнилась У. П. Р.

П. В. Т. облегшує собі в той спосіб свою власну сповідь та шукає для себе sui generis оправданя своїх власних політичних помилок. Думаємо, що найкрасшою експіяцією за них, є самопризнане до них, а насильне шукане таких самих плям на політиці У. П. Р. лише ослаблює вартість сеї експіяції.

Коли У. П. Р. не доконала в парляменті якогось незвичайного перевороту і не „попалила всіх мостів за собою“, то треба запитати п. В. Т., чому він не звернеть ся із отсими замітками найперше до найчільнійшої демократії в парляменті, а іменно до своїх товаришів німецьких социял. демократів, яких так трудно спонукати до якогонебудь енерґічного кроку (хоч би в справі цензури парляментарних промов і т. д.) У. П. Р. в парляменті була цілком ізольована, бо попередна лінія кокетованя з Німцями і централістичною бюрократією — як се сам п. Т. стверджує — було запамороченем і ані Німців, ані демократів нам не позискала, а Славян і всі поступовійші елементи від нас відштовхувала. Що йно з трудом удало ся У. П. Репрезентації навязати нитки з Слявянами та німецькими соціяльними демократами та тут не все нам з тими партіями по дорозі; в них і свої програми і свої цілі, не все покриваючі ся з нашими. Не диво, що й політика малого релятивно клюбу, не маючи цілком певних союзників, мусить „не палити мостів за собою“ та „штильгукати“. Та се цілком що инше як та систематична, програмова „паморока“, котру так влучно схарактеризував п. В. Т.

Так само нема анальоґії між „вірою в ласку й прихильність міністрів“ у президії Загальної Укр. Ради, а інтервенціями і теперішними конференціями У. П. Р. з міністрами. „В ласку міністрів“ У. П. Р. певно не вірить, але не говорити з ними було би немудро, як і немудра було би, коли б запевненя Черніна ділали на У. П. Р. як „олива на розбурхані хвилі“. Коли так п. В. Т. здаєть ся, то він дуже помиляєть ся. Коли У. П. Р. успокоюючу заяву Черніна оголосила рівночасно з тим, як в часописях появились вістки про берлінську конференцію і рівночасно зі своїм протестом проти плянів сеї конференції, то зроблено се тому, щоби здемаскувати дволичність політики міністра. Се чей розуміє п. В. Т.

А вже театрально натягнена анальоґія між заскоченем Заг. Укр. Ради актом 4. падолиста 1916 і Укр. Парл. Репрезентації і берлінською конференцію.

Перш усего берлінські наради є щойно нарадами, а не державним актом як акти 4. падолиста 1916. Коли У. П. Р. з приводу сеї конференції підносить то, що занедбала ярко президія Заг. Укр. Ради перед 4. падолистом 1916, хоч і тоді (в серпни 1916) і пізнійше були наради в Берліні і в Відни та звісні заяви дра Білінського в Колі польськім, а президія Заг. Укр. Ради була про це все поінформована. Одначе вона не піднесла й не хотіла піднести аж до останної хвилі алярму, між тим як У. П. Р. підносить алярм завчасу, заки ще появились які небудь акти. І тому ніякої анальоґії між обома ситуаціями нема, а на силу її творити є незгідне з правдою і не льояльне.

Та що ту п. В. Т. докоряти аптимізмом чи самодурством У. П. Р., коли він у своїх кінцевих виводах сам попадає в оптимізм та самодурство, будьто „за нами стоїть австрійська демократія“, будьто „бажаням Українців дадуть послух“ і т. д., і т. д. Се той сам промах, що його попопнював п. В. Т. як член президії Заг. Укр. Ради, тільки як раз у противнім напрямі. Вже то від ославленої австрійської демократії, а зокрема німецької соціяльної демократії нам не богато помочи ждати. Найперше, де п. Темницький бачить ту сильну демократію? А німецькі соціяльні демократи що зроблять крок наперед, то потім два назад. Їх лінія в справі Польщі і Галичини цілком неясна. В два дни по згаданій дебаті „Arbeiter Ztg.“ у відповіди на закиди „Naprzod-у“ прямо виперла ся думки, мов би німецькі соц. демократи були противні прилученю Галичини до Польщі, а їх провідник др. Адлер радив ще не так давно У. П. Репрезентації спускати ся на дно та говорити... з тодішним презесом Білінським.

Ось як виглядає та демократія, на яку п. В. Т. так числить. В загалі його оптимізм що до побіди демократії в Австрії, є прямо розоружуючий.

В однім лише має п. В. Т. рацію — коли кличе на адресу нашої політики: „тільки демократичними“ шляхами. І то так на зверх, як і серед себе самих.

Престольна промова.

ВІДЕНЬ. (Ткб). На передучерашнім торжественнім принятю членів обох делеґацій цісар відповів на вірнопідданчу промову обох президентів делеґацій так:

В хвилі, коли я з Божої ласки вступив на престол моїх предків, делеґації збирають ся уперше, щоби полагодити завданя, що їх ждуть.

Запевненя незмінної вірности і відданя, які ви висловили нині устами ваших президентів, приймаю з щирим вдоволенем та з вдячнем серцем висказую вам моє цісарське поздоровлене.

Недавно припала річниця дня, в котрім подобало ся Всевишному покликати до себе мого достойного попередника Й. Ц. і К. В. цісаря Франца Йосифа I. Через два людські віки, в хвилях тяжких і радісних, помершиий володар з безпримірним пожертвованем і серед неструдженої праці ділив долю своїх народів. Нехай буде благословенна його память. Сідоглавий цісар, котрого найгорячійшим бажанем було посвятити склін свого житя ділам мира, не шукав спору, який опісля потряс світом до основ. З кровавим серцем, але з непорушним упованем на Бога підняв рукавицю, коли пізнав, що борба стала ся неминуючою. Ентузіястичний відгук, яким відбив ся маніфест найвисшого вожда у всіх землях нашої дорогої вітчини, оправдав величаво його довіре.

Славні успіхи наших побідних армій і відвага нашої фльоти наповняє нас патріотичною гордістю. Подякуймо за те торжественно всемогучому Богу, а посвятім також нині жалібну згадку тим всім хоробрим, що в борбі за найсвятійші добра, в бої за оборону батьківської землі віддали здоровле і житє за престол і вітчину. Несчисленні діла геройства, а також самовідреченя, які судилось нам бачити через більше, як три літа чи то серед воюючих військ, чи в надлюдській майже праці в краю, запевняють кождому з тих героїв почесне місце в святині слави вітчини. Неменше спочуваємо з сумною долею тих, котрим війна видерла батька, мужа, одиноку підпору. Із спочутєм звертаєсь наш погляд також на тих гідних пожалуваня, що вигнані з домів і загород посвятили своє майно на вівтари вітчини. Всі вони можуть бути певні, що перша наша журба буде їм посвячена.

Як в тяжких хвилях не знали ми ваганя, так і тепер, коли здаєть ся, що створаєсь вид на розяснену будучину, в проворнім уміркованю не повинні ми переступати міри того, що можна осягнути і що для нас спасенне. По славній обороні нашого великодержавного становиша, як передше так і надальше ми все готові заключити почесний мир, який заручав би умови єствованя монархії. Руководячи ся тою думкою, обстаючи послідовно при політиці, яку ми вели від хвилі вступленя на престол, з радісним вдоволенем повитали ми також великодушне письмо Його Святости папи, котрий поставив собі за ціль: поєднане воюючих сторін і як також в будучности, користаючи з прислугуючого нам конституційного права, не занехаємо жадної нагоди, щоби якнайскорше положити конець борбі, обильній в жертви і тяжку недолю, спричинену сею війною.

В дусі сих наших замірів спільне наше правительство заявило готовість піти за запрошенем російського правительства і приступити до переговорів за загальний мир. Благослови Боже тому ділу мира і зішли народам Европи знов поєднане та взаїмне довіре!

Тяжко досвідчений російський нарід що перший з наших противників готов піти за нашим візванем до мира, може бути певний, що щиро бажаємо собі привернути з ним давні приязні і сусідські зносини. З другої одначе сторони мусимо уважати за наш святий обовязок в тій борбі, яка має рішаюче значіне для цілої будучини монархії, не складати скорше меча, котрий нам втиснула в руки жажда добичі сусідів жадних грабіжи, доки наші противники недвозначно не виречуть ся своїх шалених плянів поділу і насили. Останемо панами в своїй хаті.

Так знаменито випробований союз з Німеччиною, якої володаря я витав недавно як гостя, зазнав свіжо славного утвердженя через побідний похід на полудневім заході. З рвучим ся до розвою болгарським народом лучать нас якнайліпші союзні відносини, про що свідчать також мої кількакратні зїзди з королем Фердинандом. Ми мали кілька разів нагоду подивляти традиційну хоробрість турецьких жовнірів в їх геройськім співділаню з нашим військом. Віримо і сподіємось, що тісно заприязнена з нами отоманська держава прямує до доби нового розцвіту і безпечного розвою.

Утверджуване наших відносин до невтральних держав є нашим поважним стремлінем, а ми винні їм найглибшу вдячність за їх гуманітарну діяльність для наших полонених.

Панове! Предлоги, котрі дійдуть до ваших рук, а серед котрих після звичаю, знаходить ся також предлога, що доторкаєть ся Босни і Герцеґовини, вимагають дуже богато від вашого патріотизму. Сподіюсь з цілим довірем, що також приступите до них з випробованою повагою, руководячись духом згоди, як також бажаю вашим працям найповнійшого успіху на пожиток нашої дорогої вітчини.

Делеґації.

Характеристичні вибори до делеґ. комісій.

ВІДЕНЬ (Ткб) — Результат виборів до делеґ. комісій:

До комісії заграничних справ вибрано з Поляків: Білінського, Дашиньского та Ґломбінського всіма голосами і п. Василька 32 голосами на 56 голосуючих.

Українець Петрушевич остав в меншости, діставши 23 голоси. — До комісії військової з Поляків: Длуґоша, Ґерманя, Єндржейовича всіма голосами та Українця Петрушевича 39 голосами. (Василько дістав 3 голоси); до комісії фінансової з Поляків: Ґломбіньский і Яворський всіма голосами, Українець Петрушевич 31 голосами (Василько дістав 23 голоси); до боснянської: Петрушевич і Тетмаєр; до петиційної: Дашиньский і Єндржейович.

(Від Редакції: Виходить, що в делеґаціях була при виборі комісій борба між двома Українцями. Пос. Василько, як муж довіря ґрафа Черніна, зістав голосами Німців та Поляків переферсований до комісії, що для ґр. Черніна найважнійше. Відношене голосів між п. Петрушевичем а п. Васильком при виборі до сеї комісії — 23 і 32 — є саме відношенем опозиції до правительственної більшости).

Польські інтерпеляції.

ВІДЕНЬ — Поляки вносять в делеґаціях інтерпеляції в справі Литви, воєнних польських бранців, окупаційного режіму в Королівстві та в справі леґіонів.

В справі комісії для мирових переговорів.

внесли пп. Петрушевич, Станек та Корошец внесене, в котрім сказано: Делеґація рішить, щоби міністер заграничних справ предложив Короні бажане делеґації, щоби та через правительство зарядила в обох парляментах безпроволочно вибір заступників усіх в обох половинах монархії заступлених народів до участи в зближаючих ся мирових переговорах, а то відповідно до вислідів послідної конскрипції — 12 Німців, 10 Мадярів, 10 Чехо Словаків, 7 півд. Славян, 5 Поляків, 4 Українці, 3 Румуни і 1 Італійця.

Найдешевше жерело обезпеки на жите враз з субскрипцією на 7-му воєнну позичку є безумовно тільки **Ц. К. Австрійський військовий фонд для вдів і сиріт.**

Безплатні інформації: Львів, Словацького ч. 16. II. поверх. 20—?

О право народів на самоозначенє

П. Кльофач і тов. внесли інтерпеляцію сего змісту, що Курляндії, Лівонії і жидам в Палестині признано право самоозначенє, а народам Австрії і Угорщини не признано тої засади.

Комісія для заграничних діл.

ВІДЕНЬ. Комісія австр. дел. до заграничних справ, відбула по полудни засіданє, на котрім міністер загр. справ виголосив експозе. По промові Черніна засіданє замкнено. Слідуюче дня 11. с. м.

Делеґації будуть відложені?

Віденські часописи „Abend“, „8 Uhr Blatt“ і „Zeit“ доносять, що делеґації мають бути відложені тому, що мають наступити дуже важні події.

НОВИНКИ.

— **Ексцеленція Митрополит** повернув з Відня і приймає в понеділок, вівторок і пятницю рано від год. 10—1 а по полудни від 4—6.

— **Посольські звіти.** Дістаємо письмо: Оба парляментарні посли Стрийського округа др Льонґін Цегельський і радник Лев Левицький приїдять до Стрия в четвер 13 грудня с. р. в цїли зложеня посольського звіту.

Збори виборців відбудуть ся о год 12. в полудне в сали Народного Дому.

На звіт той запрошуєм всіх Вп. виборців Стрийського округа до як найчисленнійшої участи з увагою, що громади і громадяни, які хотіли би внести протест в справі вилученя Галичини, можуть готові протести зложити в той день до рук послів.

Готові взори протесту до підпису можуть інтересовані одержати у орґанізатора повіту адв. дра Калитовського в Стрию. — За повітову орґанізацію: Др Єронім Калитовський.

— **Поминальне Богослуженє** Львівські Українські Товариства мають честь запросити вірних на Поминальне Богослуженє за упокій душі бл. п. дра Евгена Олесницькоао, яке відбудеть ся дня 8 грудня с. р. о год. 9. рано в Преображенській церкві.

— **Гостина Митрополита в українських семинарійних курсах у Відни.** В середу 28. падолиста загостяв Ексц. Митроп. до укр. семин. курсів у Відни. В гарній конференційній салї дожидав учительський збір Достойного Гостя. Коли Ексц. Митрополита впровадили до салї, управитель семинарії др Р. Цегельський і о. проф. П. Патрило, промовив до Нього проф. унів. др Колесса, що явив ся від Укр. Культ. Ради, а відтак привитав Його у довшій промові управитель др Р. Цегельський. Опісля представив останній членів збору і запросив Ексц. Митрополита до другої салї, де ждала шкільна молодіж. Ту промовив до Митрополита сеніор проф. Вітошинський дуже гарними і горячими словами; відтак відспівав хор семинаристок під проводом проф. І Левицького: „Боже Великий Єдиний“, кандидатка IV. р. п. Наконечна виголосила з запалом промову, а учениця 4. кл. школи вправ О. Цегельська вірш в честь Ексц. Митрополита. Опісля промовив Митрополит і зазначив між иньщим, що наш нарід потребує тепер великих людий, що кожда одиниця мусить робити тепер роботу за десять, бо є недостача робітників, і додав, що молить ся за те, щоби Бог дав нам великих учителів народу. По промові відбула ся коротенька катехізація і роздача медаликів, а на закінчене заспівав хор „Многая Літа“. Пращаний сердечно учит. збором і молодіжю, опустив Ексц. Митр. шкільні мури і лишив по собі милий спомин.

— **Св. Микола для дорослих!** „Союз Українок“ устроює дня 18 с. м. в великій сали Музичного Інститута Вечір св Миколая для дорослих при ласкавій співучасти Дружини Театральної і музики стрілецької. Програму подасть ся пізнійше.

— **Одиноке українське товариство обезпечень на житє „Карпатія“** у Львові (ул. Руська ч. 18.) приймає обезпеченя у VII. воєнній позичці до висоти 3.000 кор. без лікарських оглядин, на висші суми з лікарськими оглядинами. Хто хоче отже обезпечити ся на висшу суму ніж 3 000 кор., нехай виповнить на формулярі виданім „Карпатією“, внесок з означенем обезпеченої суми і пришле його до дирекції „Карпатії“, яка зараз вишле формуляр для виставленя лікарського свідоцтва. Внески і поясненя висилає на бажане дирекція „Карпатії“, до якої повинні звертати ся як ті що самі хотять обезпечати ся, так і ті, що хотять розвинути в сій справі ширшу акцію серед нашого загалу, щоби український гріш не збогачував чужих асекураційних товариств, тільки причинив ся до зросту української інституції.

— **З практик польських інспекторів у Східній Галичині.** Як в дійсности виглядала би обіцювана „найширша автономія“ на случай прилученя Східної Галичини до Польщі, показують практики польских всевладних урядників, про які ми вже дещо говорили. Тепер подамо цвітки з области шкільництва. Се цвітки, які наглядно доказують, що обіцянки панів Гломбінських та Дашинських се гарні та пусті слова, се безтілесна теорія. Во Поляки самі знають, що вони не годні дійсно щиро відносити ся до українського населеня Східної Галичини, що вони його так само, а може ще більше не люблять, як воно їх.

Але перейдім до фактів. Вже нераз підносило ся публично, що наші діти дичіють, що виною сього брак шкіл та учительських сил. Шкільні будинки в Східній Галичині по більшій части понищені або ушкоджені. Лише дуже рідко стоять школи й у них може йти праця для навчаня дітий. Але чи допустять до того шкільні окружні інспектори, які скрізь защіплюють „polskość“, щоби в таких селах, де є школи були наші учительські сили?

Ось пан інспектор в Заліщиках Юзьва покликав 9 учительських сил польської народности лише з матурою та обсадив ними школи в чисто українських селах. Очевидно й мови не може бути про те, щоби покликати та виреклямувати кваліфіковані сили українські. Найкрасшою ілюстрацією сього хай послужить факт, що паню Стефаневу, кваліфіковану учительку з 6-літною службою не покликано на стару посаду до Дзвиняча мимо трикратної просьби та мимо того, що згадана учителька має там 15-морґове господарство. Тимчасом школа стоїть пусткою, а п. Стефанева мусить учити в Жовківщині, бо так інспекторови Юзьві подобаєть ся. І чи поможе щось куди-небудь звертати ся? Пани інспектори у нас всевладні, аджеж у нас „w Polsce, jak kto chce“,

Другий такий інспектор се Władysław Lewicki в Тернополі. Сей пан, до недавна учитель, трактує учителів Українців в той спосіб, що не подаєть їм навіть руки, каже їм цілий час „авдієнції“ стояти то що. Має він пасію до реклямованя польських учителів, а як що прийде до нього учитель Українець то він відсилає його до військових референтів. Ті — очевидно — відсилають назад до інспектора! І треба звести добру баталію, щоби пан інспектор зволили поставити свою дописку. Але на тім не конець. Забирає він учителів Українців із сіл та переносить до міста, але... з такою самою платнею як на селї. За те села обсаджує Поляками. Як Поляки дбають про наших дітий в школах, се всякому звісна історія: просто теряють час так, що вкінці випускають зі школи... анальфабетів. — І що супроти сего має думати подільське населенє, яке ще до недавна мало свою урядову мову та свої школи? Чи роблять Поляки корисну роботу? І чи хтось дасть ся зловити на польські обіцянки про права, яких ще ніхто не видів Хочемо вірити, що були б се інакші права, як ті, на основі яких пани комісарі в тернопільськім старостві кричать на нашого селянина: „матери твоїй, марш до дому“. Але вірити ніяк не можемо.

Подаємо отсї факти українському населеню. Знаємо, що подане се зерно піску в морі всяких „зделок“ про які як би розказ де інде, то гладіли би на оповідача так, як би він оповідав про Азію, а не про Східну Галичину. Не забуваймо, що все отсе роблять австрійські урядники. Відношенє з перед війни не змінилось мимо таких жертв українського народу.

— **Обезпеченє в 7-ій воєнній позичці**, Сила держави і свідомість її воєнної сили — оба сі чинники, нині пречисто промовляють до всіх горожан, щоби кожду надвишку свойого майна, кождий зайвий гріш зложили на річ 7-ої воєнної позички. Умови її і способи найкориснійшого підписуваня є в ц. к. австр фонді вдів і сиріт у Львові, ул. Словацького ч. 16. Гляди на анонс IV-ої сторони.

ОПОВІСТКИ.

Четвер, дня 6. грудня 1917.

Нині: 6. грудня гр. кат. Амфилокія, римо-кат. Николая.

Завтра: 7. грудня гр.-кат. Катарини м., римо-кат. Амброзія.

○ Львівський Нар. Театр. Тов. Укр. „Бесіда“ під дир. К. Рубчакової. Саля Тов. ім. М. Лисенка при вул. Шашкевича ч. 5.

В суботу, дня 8 грудня 1917. „Чорноморці“ народна оперета на 3 дії Старицького, музика М. Лисенка.

В неділю дня 9. грудня 1917. „Катерина“ опера на 3 дії Аркаса.

Початок точно о год. 7 веч.

Білети раньше можна набувати в Нар. Торговли, а в день вистави від год. 5 вечером при касі театру.

Переговори о завішенє оружа розтягають ся й на румунські війська.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 5. грудня.

Східний фронт:

Переговори у полевого маршалка князя Леопольда баварського йдуть далї.

Начальний командант російських і румунських військ, що стоять між Дністром і Чорним Морем, зблизив ся вчера по полудни до ґенерала полковника арх. Йосифа і полевого маршалка Макензена з предлогою ввійти в порозуміне в справі завішеня оружа. — Наші вожди відповіли прихильно. Делеґації удають ся до місця переговорів.

Італійський фронт:

На височині Сїмох Громад взяли війська полевого маршалка Конрада кілька височинних становиськ.

Шеф Генерального Штабу.

За малий гріш

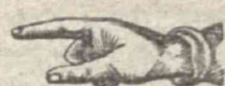
можна

забезпечити будучність свою і своєї родини, а заразом причинити ся до скорого, побідного заключення війни через обезпечене на случай смерти і дожиття в VII. военній позичці

В ц. к. австрійськім військовім Фонді для вдів і сиріт

у Львові, ул. Словацького 16, партер.

Обезпечити ся може кождий мущина або жінка, військовий або цивільний в віці від літ 15 до 60 на протяг 9 до 20 літ.

 До висоти 5000 К. без лікарських оглядин.

Обезпечене виконує на основі умови з ц. к. Фондом ц. к. управ. Товариство обезпечень австрійський „ФЕНЇКС“ у Відни.

Усїх пояснень удїляє радо і безплатно Бюро ц. к. Фонду для вдів і сиріт (Відділ обезпечень) у Львові, Словабького 16. 26—45

Не треба купувати на свята жадних нових сукон ані костюмів бо робітня Марії Павлюк, Львів, Собєського 12 з всяких старих і немодних річий переробляє найновійші сукнї і костюми. 2—3

До обсадженя є кілька місць кореспондентів в Краєвім Союзі господарських спілок у Львові, вул. Зімоpовича ч. 20. Платня після умови відповідно до кваліфікацій. Письменні Подання з відписами свідоцтв і описом дотеперішнього житя належить вносити до 15. грудня б. р. до Дирекції Союза. 3—3

Адміністраційну силу (найрадше пенсіонованого урядника) прийме „Українське Слово“.

Інтеліґентна стагочна женщина потрібна сейчас до заряду дому. Знане сільського домашнього господарства конечне. Зголошеня до Уряду парохіяльного в Залонові п. Рогатин. 2—6з.

Від 24 літ знана фірма церковних річий, робітня церковних знарядів Петра Дуткевича в Станиславові, отворила знов по інвазії, підчас якої потерпіла цілковите знищене, свій склеп в Станиславові, Міський Базар ч. 1. Вхід від катедральної церкви. Золотить чаші огнево. 4—30

ХРИСТІЯНСЬКИЙ РИТІВНИЧИЙ ЗАКДАД
ЕВГЕН МАРІАН УНҐЕР
робітня кавчукових і металевих печаток; електрична преса до металів, відзнак, прасованих відзнак, склад нумераторів, шабльонів і фарб до печаток. Льв в, Хорущина 7. 1—10

Смерть.

Нариси і оповідання з часу великої війни
РОМАНА СЕКЕЛИ

вийшли накладом „Новітної Бібліотеки“. Автор малює в 12 нарисах переживаня людий серед страшного военного пожару. 7—10

Набувати по К 2— (посилку треба оплатити окремо) в „Нов. Бібліотеці“ вул. Руська 3, або в Книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка.

Відтяти і післати на теперішну адресу Українськ Відділу тов. „ЯКОР“ Львів, Сикстуська 43 б.

Рік основаня товариства 1858.
Загальне майно з кінцем 1916 р. 234 міліонів кор.

Товариство обезпе ЯКОР чень житя і рент
Відень I. Hoher Markt 11. (Ankerhof)

Рік основаня товариства 1858.
Виплачені обезпеченя більше як пів міліярда кор.

офірує

завдяки свому довголітному істнованю і великій своїй маєтковій силі з нагоди VII. державної военної позички своїм членам і найширшим народним масам свої военно позичкові обезпеченя „НА ЯЛИНКУ“ зобовязуючи ся відповідно до висоти премій вручити обезпеченому по 12 або 16 літах, а в разі його скоршої смерти сейчас його родині умовлене убезпеченє хочби його смерть наступила на війні у двобою або через самовбійство

Убезпечити можна Кожду здорову особу до 55 р. житя. **навіть діти,** Повисше 55 літ треба лікарських оглядин. **Рідня може обезпечити навіть тих, що в поли або полоні!**

Від 500 до 5000 корон без лікарських оглядин

повисше 5000 К треба вже лікарських оглядин.

Премія від кождих 1000 К обезпеченя

	річно	піврічно	$\frac{1}{4}$-річно	місячно
При 12-літнім обезпеченю лише	66 К	33·50,	17·20,	6·—
При 16 „ „ „	46 К	23·50,	12·—,	4·10

а через потручене в користь обезпеченого 9 К надвижок відсотків (арт. 7. усл. обезп.) всего 57 зглядно 37 К річно.

Найдешевше обезпечене житя! Найлїпший дарунок на уродини, хретини, іменини, на виправу або віно.

Нема военного додатку! ні стемплевих оплат!

5—10

ВНЕСОК

на военно-позичкове обезпечене з 12-(16) лїтним реченцем*).

Не виповнювати! Премія: К ....

Не виповнювати! Грамота ч. ....

Відповісти на всї питаня читко. і докладно.

1. a) Імя і назвиско обезпеченої особи. Що до жінок також їх родове назвиско)	а) ....
б) Її знанє? занятє?	б) ....
н) Дати уродженя.	в) урodж. в .... дня ....
г) Місце замешканя (Точна адреса).	г) Місцевість .... почта .... Улиця ....
2. На яку суму має звучати обезпечене:	К .... номінальної VII. австр. военної позички ($5^1/_2$% амортизац. позичка).
3. В яких ратах має бути премія сплачувана? Чи річних, піврічних, $^1/_4$ річних, місячних?	В .... ратах по К ....
4. В якім службовім відношеню до війска остає обезпечений?	
5. а) Чи вже тов. обезпечень відкинуло вже коли цілковито або в части внесене на обезпечене, коли, де і яке Товариство?	а) ....
б) Чи є в тов. Якор вже яке Ваше обезпечене без лікарських оглядин?	б) ....
6. а) Чи обезпечений є тепер здоровий?	а) ....
б) Чи терпить або терпів на яку небудь слабість або уломність яку, коли, як довго?	б) ....
в) Хто є домашним лікарем?	в) ....
7. Кому має ся післати грамоту обезпечене?	

*) Щоб Товариство знало чи обезпечений бажає бути обезпеченим через 12 чи через 16 літ належить перечеркнути небажане.

.... дня .... 1917. Вплачено рівночасно через .... К .... Імя: .... Назвиско: ....

Підпис обезпечуючого

(За особи, котрі самостійно не можуть зобовязувати ся, мусить бути внесок підписаний через їх правного заступника).

Видає і відвічає за ред.: Др. Сидір Голубович. Друкарня А. Ґольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA K.U.L.